

Науаи мемлекеттік педагогикалық институты

Шет тілдер факультеті

Қазақ тілі және әдебиеті кафедрасы

Жалпы тіл білімі

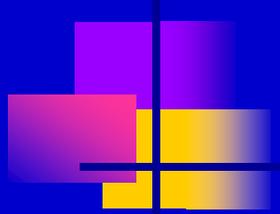
Дайындаған: аға оқыт. Г.Кумакбаева

Тақырып:

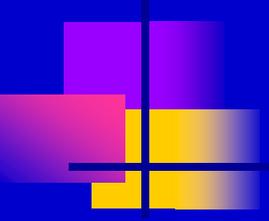
Тақырып: *XX ғасыр тіл білімі. Лингвистикалық мектептер*

Бөлім	Сағ	Модульдің мазмұны	Уақыты
I. Кіріспе	2	1. Модульге кіру	5
II. Негізгі		2. Оқу материалын тірек сызбалар арқылы түсіндіру	10
		3. Әдебиеттермен, дәптермен жұмыс	30
		4. "Білгім келеді, білемін, білдім" ойыны	30
III. Қорыт- ынды		5. Қорытынды және бағалау	10
		6. Үйге тапсырма беру	5

Модульдің мақсаты:

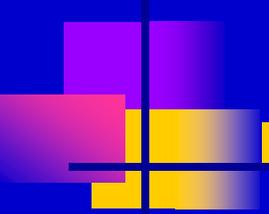
*Білімділік: XX ғасыр тіл білімі туралы мәлімет бере отырып
Лингвистикалық мектептер туралы
мәліметтерді ұғындыра білу*

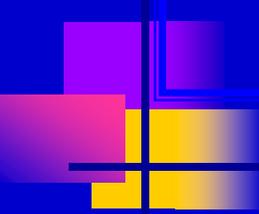

Дамытушылық:

Әр түрлі ойын түрлерін пайдалана отырып, оқушылардың белсенділігін, логикалық ой-өрісін, сөздік қорын, шығармашылық қабілетін дамыту

Студент нені білуі керек:

-
- *1. XX ғасыр тіл білімі.*
  - *2. Лингвистикалық мектептер*
  - *3. Лингвистикалық мектептер*
  - *4. Эстетизм*
  - *5. Неолингвизм.*
  - *6. Социологиялық мектеп*

Лингвистикалық мектептер

Сөздер мен заттар

Эстетизм

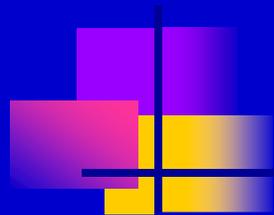
Шығармашылық жұмыстар.

Сөзжұмбақ, «Білгім
келеді. Білемін.
Білдім» ойыны

Пайдаланған әдебиеттер:

- А.Ысқақов. Қазіргі қазақ тілі. Алматы, 1991.
- К.Аханов. Тіл білімінің негіздері. Алматы, 1993.
- К.Аханов. Грамматика теориясының негіздері. Алматы, 1993.
- Ә.Хасенов «Тіл біліміне кіріспе» Алм.1990
- Е.Бердимұратов, А.Даулетов «Тил билимине кириспе» Нөкис, 1988
- Дүйсенбаева Д. Тіл білімінің негіздері, (Оқу қолданба), Ташкент , 2008

М.Горкий «Тілдің күші тәрізді
әрекет ететін шынайы әдемілігі
дәлме-дәлділік, айқындылық,
сөздің үнділігі арқылы жасалады»

Т І Л

Қоғамдық
құбылыс

Қатынас
құралы

**Жалпы
халықтық**

Тіл - белгілі құрылымды
және қызметі бар,
бір тұтас құбылыс

Тілге тән қасиеттер

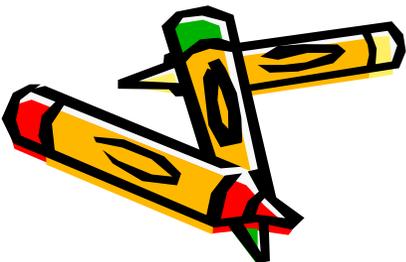
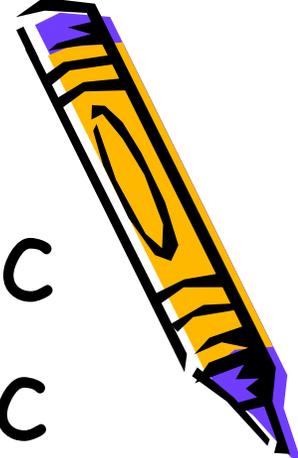
Қызмет

Жүйелілік

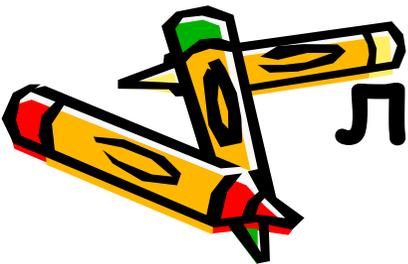
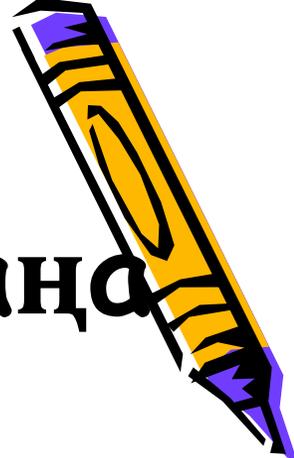
Құрылымдық

Сөздер мен заттар. Бұл - тіл білімі тарихында
жас грамматикалық
бағыттаған біржола және үзілді-кесілді
бас тарту ұрнын тұңғыш көтерген мектеп.

Эстетизм. XX ғасырдың бас кезінде Батыс Еуропада жас грамматизм бағытына қарсы бағытта пайда болған лингвистикалық мектептің тағы бір түрі - эстетизм немесе эстетикалық лингвистика.

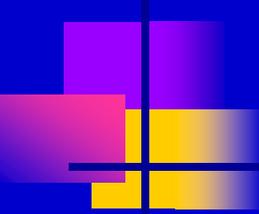
Неолингвизм. /гр. нео - жаңа
және лингвистика
атауларының бірігуінен
туған/. Неолингвизм де
жас грамматизм бағытына
қарсы XX ғасырдың бас
кезінде қалыптасқан
лингвистикалық мектеп.

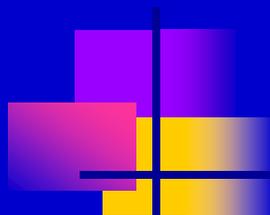
Бұл мектеп Италияда қалыптасты.
Оның негізін салушылар
Маттео Джулио Бартоли /1873-1946/
Джулиано Бонфанте,
/1904 ж./, В.Пизани /1899 ж./ т б.

Социологиялық мектеп.
Бұл мектеп тілдің қоғамдық
сипатын, әлеуметтік мәні барлығын
мойындаудан туған.

Поль Лафарг. Француз тілінің XVII-XVIII ғасырлардағы даму сипаттарын, жеке сөздер мағынасында болған құбылыстарды зерттеп, Лафарг ұғымның, әдеби тіл нормасының көп жағдайда қоғамдық катынастарға тәуелді болатындығын дәлелдейді.

Фердинант де Соссюр
Швейцар тіл ғалымы, Париж,
кейін Женева университеттерінің
профессоры. Жоғары білімді
Лейпциг университетінен алған.